

Pratarmė

Skaitytojams pateikiame žurnalo Senoji Lietuvos literatūra numerį, dedikuojamą vienai iškiliausių senosios Lietuvos asmenybių – jis turėtų priminti, kad 2015-aisiais buvo 500-osios Mikalojaus Radvilos Juodojo gimimo metinės. Dauguma šios SLL knygos straipsnių (Liucijos Citavičiūtės, Tomos Zarankaitės, Jolitos Liškevičienės, Viktorijos Vaitkevičiūtės, Žvilės Nedzinskaitės) skirti valstybės laivą vairavusių aukščiausių asmenų – didikų ir valdovų – temai, analizuojamai įvairiais aspektais.

Prie numerio visumos gerai dera ir prof. Eugenijos Ulčinitės parengta lotyniško XVI a. poetinio kūrinio, skirto vienam iš garsiosios giminės atstovų, vertimo publikacija – tai poema Radvilų kilimas (Aulaeum Radzivilaeum), parašyta Mikalojui Kristupui Radvilai Našlaitėliui 1604 m. tapus Vilniaus vaivada. Jos autorius – Vilniaus universitete tuo metu studijavęs Matas Nevé (Matthaeus Naewius, Neue), o pati poema sudaro dalį dar didesnio kolektyvinio panegirinių kūrinių rinkinio, kuriuo Vilniaus „akademikai“ pasitiko naująjį vaivadijos valdytoją.

Didelę dalį publikuojamų tyrimų įvykdyti paskatino tai pačiai progai – Mikalojaus Radvilos Juodojo 500-ųjų gimimo metinių – skirta mokslinė konferencija gana plačia tema „Didikai ir senoji Lietuvos raštija“. Tai buvo 15-ieji Jurgio Lebedžio skaitymai, 2015 m. birželio 17 d. surengti Senosios literatūros skyriaus Lietuvių literatūros ir tautosakos institute. Konferencijoje dalyvavo pranešėjai iš LLTI, VU, VDA, VUB, LNMMB bei Ukrainos MA Ukrainos istorijos instituto. Plačiau apie ją galima pasiskaityti ankstesniame SLL numeryje.

MINTAUTAS ČIURINSKAS
Vilnius, 2015 m. gruodžio 30 d.